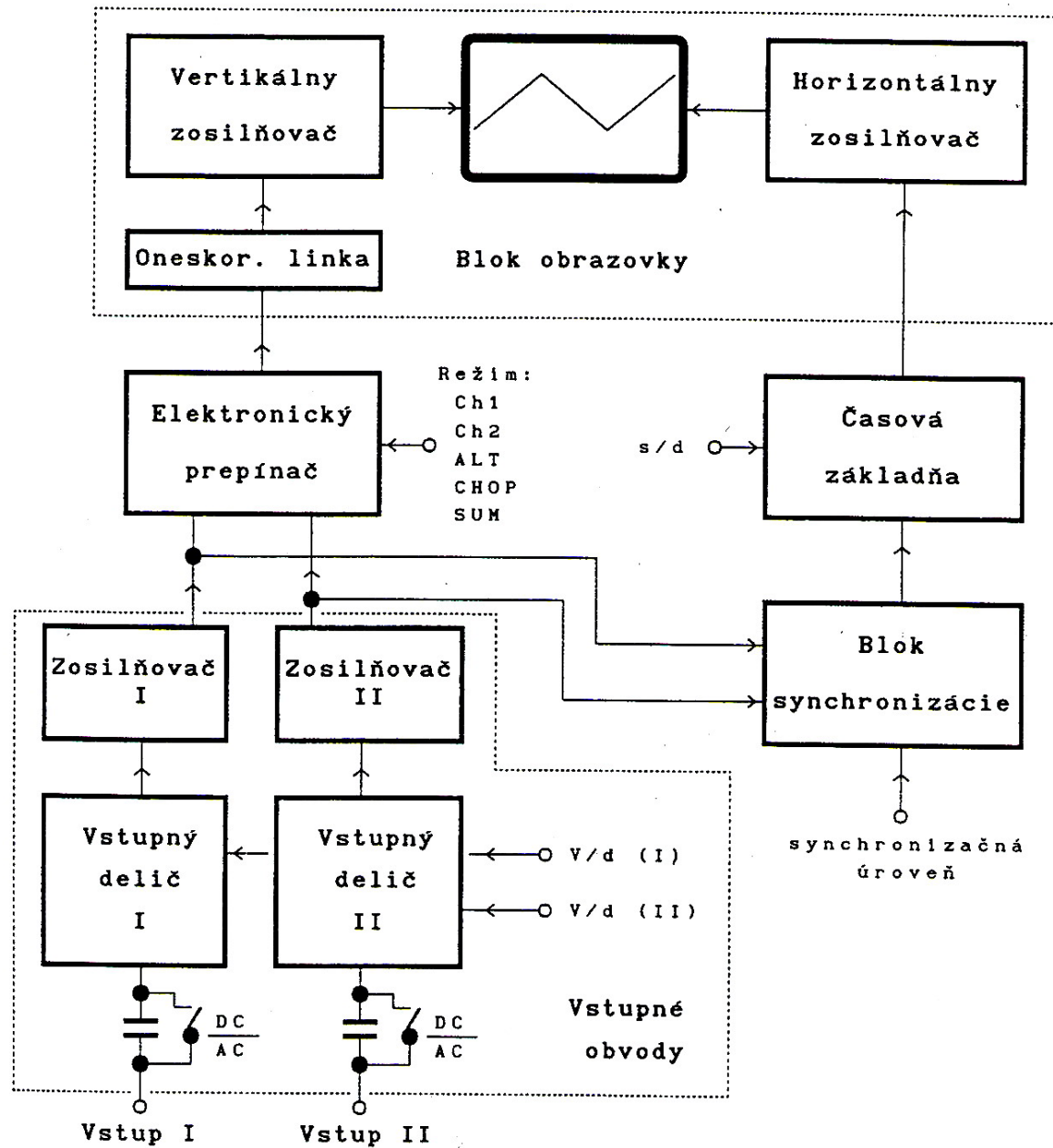

Osciloskopy

Elektronické meracie prístroje na zobrazenie časových priebehov elektrických veličín, prípadne závislosti jednej veličiny od druhej.

- **Analógové (elektronické)**
- **Pamäťové (analógové)**
- **Vzorkovacie (analógové)**
- **Číslicové (pamäťové, vzorkovacie)**

Analógové osciloskopy

Obrazovka

- CRT
- Cathode Ray Tube, Screen
- Zosilňovače na úpravu signálov na úrovne požadované obrazovkou
- Horizontálny posun
- Zdroj (vysokého napätia)

Vstupné obvody

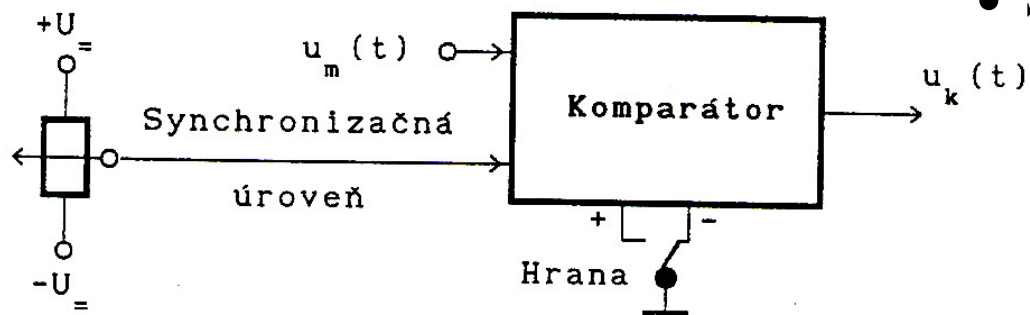
- Vertical, Inputs
- Prepínač väzby vstupov
- Alternating Current, Direct Coupling
- Prepínač rozsahov – V/d
- Funkcia zosilňovača
- Vertikálny posun

Časová základňa

- Generovanie pílovitého napätia
- Time Base
- Rýchlosť – s/d
- Časová lupa

Synchronizácia

- Trigger
- Spúšťanie behu časovej základne

Režimy synchronizácie časovej základne :

Auto / Norm

Synchronizácia :

Interná - I, II, I + II / Externá

Filtre

Oneskorovacia linka

Elektronický prepínač

Režimy činnosti :

I / II / ALT / CHOP / SUM

Režim XY

Základné charakteristiky

- **Počet kanálov**
- **Vstupné napät'ové rozsahy**
- **Vstupná impedancia**
- **Počet časových základní**
- **Presnosť zosilnenia vertikálneho kanálu a časovej základne**
- **Frekvenčné pásmo**

Frekvenčný rozsah [MHz]

- Hraničná frekvencia sústavy 1. rádu
- Pokles pri $f_{hr} = -3 \text{ dB} \approx -30 \%$
- Nábežná doba $t_n = 0,35/f_{hr}$ [μs , MHz]
- Zobrazená nábežná doba

$$t_{nobr} = \sqrt{t_{nsig}^2 + t_{nosc}^2}$$

- Korekcia frekvenčných vlastností osciloskopu

$$t_{nsig} = \sqrt{t_{nobr}^2 - t_{nosc}^2}$$

Vstupné sondy

- **pasívne napät'ové sondy $10\text{M}\Omega$ / 15pF**
- **aktívne napät'ové sondy $50\text{M}\Omega$ / 3pF**
- **vysokonapät'ové sondy**

- **prúdové sondy - jednosmerné; striedavé**

- **iné**

Kompenzácia sondy – RC

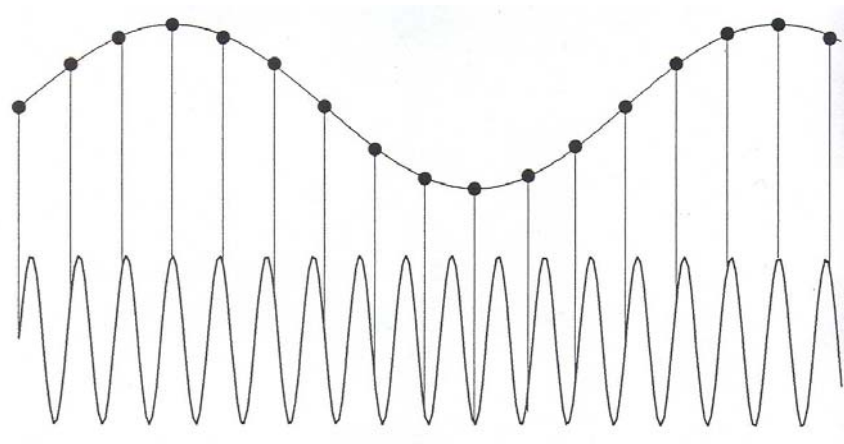
Osciloskopy

Pamät'ové analógové osciloskopy

- meranie jednorazových dejov
- pamät'ová obrazovka

Vzorkovacie analógové osciloskopy

- zobrazenie veľmi rýchlych periodických dejov
- analógová „transformácia času“

Číslicový osciloskop

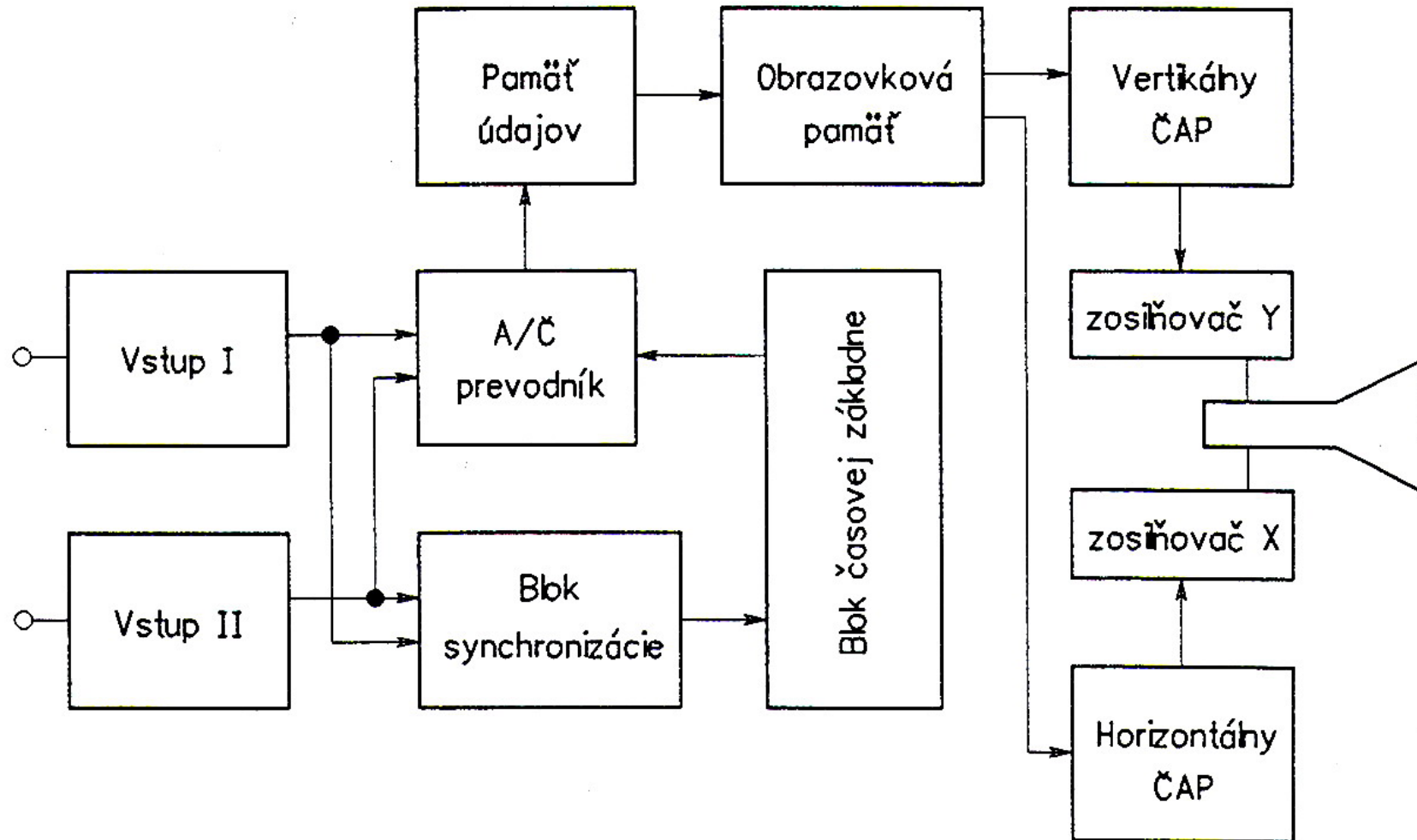
Výhody číslicových osciloskopov

- **Stála kvalita obrazu**
- **Trvalé zobrazenie jednorazových dejov**
- **Možnosť zapamätať namerané priebehy**
na neskoršie spracovanie / ako referenčné
- **Možnosť prepojenia s počítačom**
riadenie merania / zapamätanie, spracovanie výsledkov merania
- **Možnosť zobrazenia signálov pred okamihom synchronizácie – pretrigger**
- **Možnosť meniť parametre zobrazenia aj po meraní**
- **Možnosť automatizácie merania**
opakované merania / “babysitting” / charakteristické hodnoty
- **Špeciálne režimy zapamätávania - obálka, priemerovanie, ... , ...**

Základná bloková schéma DSO

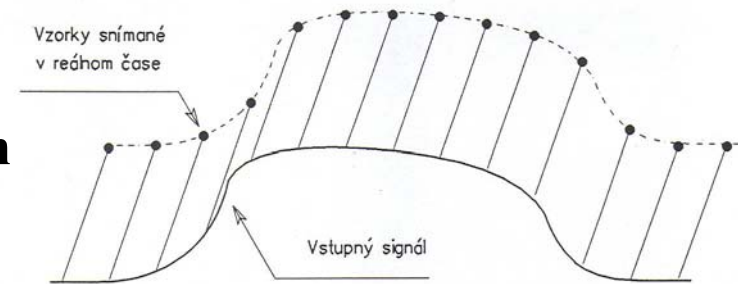
- **Vstupné obvody ako pri analógovom osciloskope**
- **Synchronizácia ako pri analógovom osciloskope, ale s mnohými novými možnosťami**
- **AČ prevodník– prevod do rýchlej pamäti**
- **Čas. základňa – generátor hod. impulzov**
- **Zobrazovacia pamäť – spracovaný priebeh**
- **Zobrazenie – ČAP + zos. + obrazovka alebo VGA karta + monitor**
- **Processor, resp. procesory**

Základná bloková schéma DSO

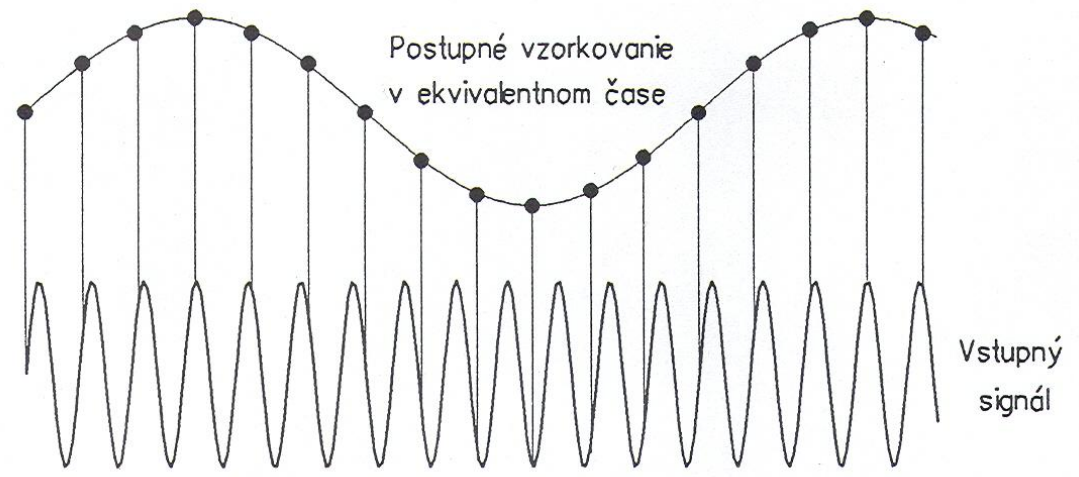

Vzorkovanie v DSO

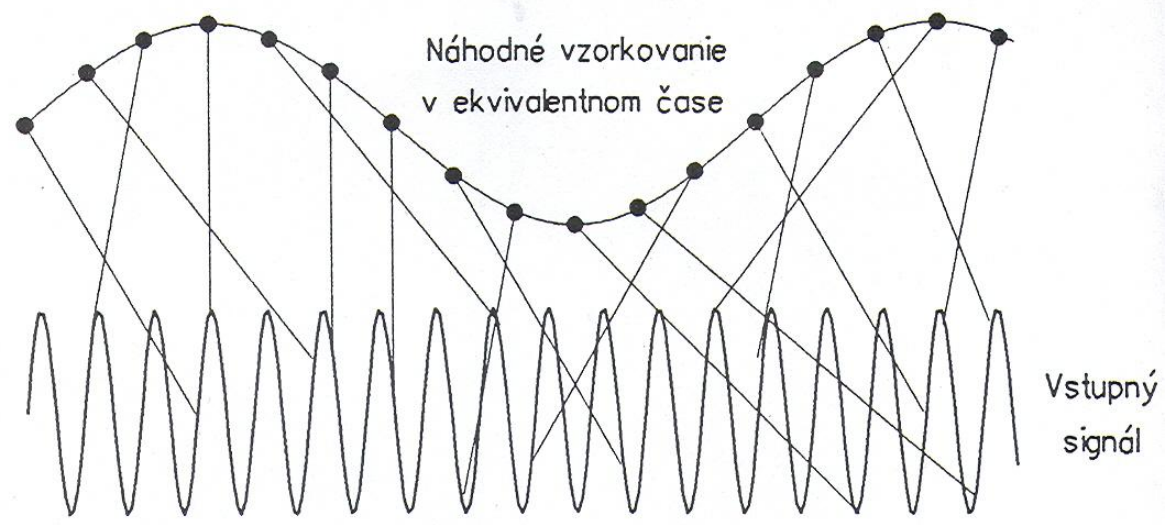
- v reálnom čase
  - max. rýchlosť daná AČ prevodníkom
  - periodické aj jednorazové deje
- v ekvivalentnom čase
  - len periodické deje
  - teoreticky nezávislé od rýchlosti AČP
- postupné
  - jednoduchšie, presnejšie, 10 fs
- náhodné
  - častejšie, pretrigger, 10 ps

Postupné vzorkovanie

Náhodné vzorkovanie

Režimy zberu údajov

- **Sample – jednoduché vzorkovanie**
- **Envelope – obálka**
- **Average – priemerovanie**
- **Peak detect – detekcia špičiek**
- **Enhanced resolution – zväčšené rozlíšenie**

Zobrazenie signálu

- **bodové**
- **lineárna interpolácia**
- **sínusová interpolácia**

Vlastnosti číslicových osciloskopov

Frekvenčný rozsah ako u analógových osciloskopov

Rýchlosť AČP [MS/s]

- **Počet prevodov AČP v reálnom čase**
- **Vzorkovacia teoréma:**
- **„Na rekonštrukciu ľubovoľného signálu s hraničnou frekvenciou f_{hr} treba tento signál vzorkovať s frekvenciou vyššou ako $2 f_{hr}$.“**
- **RTO – Real Time Oscilloscope**
- **DRT –Digital Real-Time**
- **10 GS/s**

Frekvenční rozsah vs. rychlost' AČP převodníka

Frekvenční rozsah osciloskopu (MHz)	Rychlost' AČP (MS/s)	Frekvenční rozsah pre periodické signály ⁽¹⁾	Frekvenční rozsah pre jednorazové signály
100	20	100	10⁽²⁾
100	100	100	50⁽³⁾
100	200	100	100⁽¹⁾
100	500	100	100⁽¹⁾

(1) - pre pokles o 3 dB (30 %)

(2) - pokles je menší než 1 %

(3) - pokles je cca 10 %

Ďalšie vlastnosti číslicových osciloskopov

Počet bitov AČP

- #NA
- 8 – 12 bitov
- súvislosť s rýchlosťou

Veľkosť pamäti

- 1 k – 10 M

Výpočet charakteristických hodnôt

- správnosť výpočtu
- voľba výpočtu

Disketa, disk, modem, sieťová karta, GPIB, ...